

КООПЕРАТИВИ З КОМУНІСТИЧНОЇ ТОЧКИ ПОГЛЯДУ.

Без сумніву ніяке слово, що означає певний принцип, не було так багато зрозумілим, як слово "кооперація". Головно в країнах, де говорять англійською мовою.

Фундаментальна засада кооперативу, що дала початки, малому складови Рочдейльських Піонерів в Англії поверх три чверті століття тому назад, була ця сама засада, яка дала початки численним подібним організаціям в пізніші часи, кінчаючи навіть аж на канадійських пшеничних полях, хоч в світі ніколи не вийшло владі важко в це повірити відносно останніх. Ця засада вміщує в собі співвідношення праці до зарплати в самозабороці проти визискувачів класу. Якщо дехто з наших сумаскинів каже, що нема визискувачів, то всі спробі кооперативу, починаючи від тих Рочдейльських Піонерів, аж по нинішній день, були історично помилкою і становлять лише стільки що витраченню енергії. Та неправильність отих тверджень про відсутність визиску є доказана самим таким капіталізмом в його скандинавській називі "кооперація" для своїх цілей і для припинення революційної чинності пролетаріату, забираючи від него всю зброю класової боротьби. Тих п'ятдесят мільйонів осіб, які є об'єднані в Міжнародний Кооперативний Альянс, є в правильній церкві, лише прислугаючись до небажаних молитвенників, в яких нема нічого іншого, лише самі ілюзії.

Ці ілюзії, всунені в кооперативний рух у всіх капіталістичних країнах, дали поняття, що капіталізм можна побороти без боротьби, можна, так би сказати, перемагати його торговельною компетенцією, або, сказавши класичними словами президента Об'єднаних Фермерів Канади, Саскчеванської Секція, пана Стомана, "компетитивною кооперацією". Він не вивинив добре, яким способом мало-б це статися, але близько співпраці, яку має фінансова олігархія з канадійським гвіт-пудом, пояснює це.

В трейд-юніоні русі (Американська Федерація Праці) маємо подібний приклад процесу "визиску" при допомозі "робітничих" банків та численних "скімів" асеруації і плянній співпраці в профіті, як часті трейд-юніонного руху. У всіх цих підприємствах юніоні помагає капіталістична клася, яка, лишній є казати, захоплює і підтримує між робітниками ці найбільші із всіх ілюзій, а в цьому помагає їм робітничий бюрократ, яка твердить, що через такий кооперативний розвій робітники зможуть остаточно усунути капіталізм без вульгарної боротьби і проливу крові.

"Бийте своєю покупною силою" — кричать реформісти в трейд-юніях; "Бийте своєю продавчою силою" — повторять за ними аграрні прототипи, і на цій підставі вони по-

ливають всякого рода кооперативу, збудовані й розраховані, як безпечні і респектабельні. Між так званими "кооперативами" продуцентів і консументів технічна ідеологічна різниця може бути в капіталістичній державі цілі бігуни далеко, бо між ними нема організаційних зв'язків. Загальноздобутий досвід з перших вказує, що їхня сила полягає на монополійній контролі даного товару, яка однак через "політичну неутральність" і капіталістичні впливи є дуже обмежена. Через це освітня вартість таких "кооперативів" є втрачена і зводиться чисто до самого бізнесу, з затерттям всіх класових різниць через так звану "неутральність".

Правда, що в Канаді є декілька робітничих кооперативів, які служили до певної міри для розвитку класової свідомості в тих робітників, з якими вони входили в контакт, але треба пам'ятати, що це було можливе лише через дану мову, або через організований монополі, або, як наприклад в майнерських околицях, де робітникам надокучив визиск всяких компаній та "чейн-сторів". Бачимо отже, що наскільки це відноситься до маси робітників, або до трейд-юніонів, поширення кооперативу швидко досягло рубічика. З другого боку кооперативні продуцентів, які організовані майже до рівності, відійшли в кожній випадку від початкової засади, яка їх зродила і стали чистими класовими інституціями, з розрахунком на профіт не на підставі освіченого членства, а на підставі річних бізнесових оборотів.

Зроблено і дещо на полі "освітнім", але вимігання політичного неутральтету доказує, що зроблено не багато. Що більше, не зроблено між фермерами і робітниками ніяких старань, се-б то, уживаючи технічного висказу, між кооперативними продуцентів, а кооперативними консументів, щоб зближити ряди обох проти спільного ворога, капіталістичних визискувачів. Натомість ми чуємо про "кооперацію" з панамі банкірами та іншими капіталістами, як про розв'язку економічного лиха.

В кожній країні, з винятком Радянського Союзу, оскаржується комуністи, що вони не роблять нічого для справи кооперативу, або що коли вони цікавляться кооперативами, то роблять це для своїх цілей розбавлення, бо вони стало натискувати на це, щоб кооперативи були інтегральною частиною класової боротьби проти капіталізму. Часом тяжко знати, що наші противники розуміють під розбавленням? Якщо сказати їм, що вони мають на думці, що ми хочемо надати кооперативам цілком інший характер, як вони тепер мають в Канаді, так вони чому заперечують і аргументують, що всі кооперативи мають правити своєю опінію про зміну,

якщо вони так бажають, але коли ці зміни не є пропоновані комуністами. Комуністи бажають змінити кооператив до того, чим вони мали бути на початку. Се-б то зробити їх засобом класової боротьби, при допомозі якого можна би об'єднати велику частку фермерів і робітників на економічному і політичному полі проти їхніх спільних ворогів. Реформістичні паціфісти, які контролюють більшу частку кооперативу, відкидають таку зміну всякими можливими "штучками", хапаючись навіть особистими нападами, коли показується працюючим банкруцтво їхніх плянів і програм.

"Політична неутральність" — це є спосіб капіталізму і заперечення засади кооперативу працюючих. Комуністи знають, що в капіталістичній державі кооператив матимуть обмеження. Коли-б думати інакше, це значило-б прийняти утопічну ідею, що кооперативне суспільство можна-б завести мирно, звичайним способом перемоги над капіталізмом в бізнесовому світі. Та комуністи твердять однак це, що кооперативи є це далеко від тих ліній обмеження і тому треба їх розвивати. Коли службовий корпус армії остає позаді, це становить поважну перешкоду в виглядах до побіди.

Ці товариші, які звичайно роблять порівняння з основами та веденням кооперативу в Радянському Союзі з кооперативами в капіталістичних країнах, роблять велику помилку. В Союзі кооперативи є підрозділом соціалістичної будови і там здійснені кооперативи є вквашені на всякий спосіб державним кредитом, державним вихованням і всякого рода державною піддержкою, щоб вирівняли економічні провали, зроблені капіталізмом між сільською а міською людністю, підчас коли в капіталістичній державі кооперативи в найбільшій разі можуть служити лише для ослаблення капіталізму та приспішати в цей спосіб його упадок. Такі порівняння проти кооперативів і звідти вилікують фальшиві враження щодо об'єктивних і суб'єктивних характеристик кооперативу.

На 12-му конгресі кооперативного Альянсу в Стокгольмі радянська делегація сказала так відносно різних та консумційних кооперативів:

Куток робітничо-фермерської молоді

МІЖНАРОДНІЙ ЮНАЦЬКИЙ ДЕНЬ.

Святкування Міжнародного Юнацького Дня перетворилось по всьому С.Р.С.Р. у величезну демонстрацію молоді, готової до боротьби за "радянську владу та культуру пролетаріату. В дні МЮД-у розпочато було великий всесоюзний культурний комсомольський пієтвю й бруд. Цей пієтвю мусить закінчитись величезним суботником в дні Жовтневого ювілею.

Демонстрації польської робітничої молоді почалися у Варшаві ще в суботу. Здебільшого поліція відразу-ж розганяла демонстрантів. У веділо поліція розганяла великий мітинг на майдані Казміра. Промовці заарештовано. Над вечір відбулася численна демонстрація. В єврейському кварталі поліція, що стояв на посту, раптом почав стріляти в демонстрантів. 7 людей тяжко поранено. Після стрілянини на вулицю прибув відділ поліції, що розігнав демонстрантів.

Газета "Гайнт" повідомляє, що всього підчас цієї демонстрації поранено й побито около 70 осіб. Одному з тяжко поранених нещодавно минуло 15 років. Деяких з тяжко поранених відвезено до лікарні в безнадійному-стані. Один з них сьогодні помер.

Демонстрації відбулися також під Варшавою. В Феленці сталася сутичка між демонстрантами та поліцією. Простітки повідомляють також і з Львова, де відбулася демонстрація української молоді.

Між членами почесного представництва є товариші Сталін, Бухарін, Круська, Кляра Цеткін, Тельман, Андре, Марті, Макс, Гельц, Грамчі та ін.

Коли прапорщики організації Ленінського Комуністичного Союзу Молоді Радянського Союзу зі своїми прапорами розложилися на сцені, поздоровив імен Ц.К. та московською комітету Ленінського Комуністичного Союзу Молоді Радянського Союзу товариш Кошарев. За ним взяв слово тов. Бухарін, якого поздоровили бурливими невтихаючими оплесками. Тов. Бухарін у своїй промові сказав:

Ваш конгрес відкритий з хвилиною, коли Комуністичний Інтернаціонал займається поважно боротьбою проти імперіалістичних воєнних приготувань. Безбезпека нової війни, яка загрожувє Радянському Союзу, є надзвичайно великою, що нас зобов'язує невтомно працювати над організацією відпору пролетаріату проти імперіалістів, які хотять знищити першу робітничо-селянську державу. По VI світовому конгресі Комінтерну мусить жертвувати цьому питання велику увагу також V конгрес Комуністичного Інтернаціоналу Молоді. На прикличі пригадав тов. Бухарін героїські діла китайської робітничої молоді в кантонському повстанні та звазив комуністичну молоддь до боротьби за пролетарську революцію.

Конгрес відповів на промову тов. Бухаріна бурливими оплесками.

По привітаннях заступника московської організації молоді, відповів на привітання іменем конгресу тов. Сміт.

Опісля прийняв конгрес привітання делегації дівізії, названої після КІМ, з неписаними оваціями. Як відповідь і на привітання червоноармійців зложили делегати присягу.

З величавими оплесками приймає конгрес товариш Круська, котра поздоровляє конгрес іменем старої генерації більшовиків. По ній бере слово тов. Тельман, який пригадає міжнародній комуністичній молоді повинність боротьби проти імперіалістичної війни. Предсідник запитується, чи промову передрожити. "Всі не розуміємо по німецьки, однак всі розуміємо своїм серцем", звучить відповідь. Цілий ряд поздоровлень перервав воєнний передрід відділів Молодих Піонерів. Його 13-літній промовець тов. Авксевич бажає заграничним товаришам успіху в боротьбі проти імперіалістичної буржуазії. Тов. Хітаров закінчив свою промову звертаючи увагу комуністичній молоді на боротьбу проти імперіалістичної війни та висказав революційні поздоровлення конгресу революційним борцям, що стогнуть по тюрмах світової буржуазії.

Опісля вибрано предсідників та почесних предсідників.

Та при звуках "походу комуністів" вступає міжнародна делегація Спартакіяди. На привітання промову тов. Россінола відповідають італійські товариші співом "Бандієра rossa" (Червоний прапор). Іменем предсідництва відповідає тов. Феррат (Італія) на привітання делегатів Спартакіяди.

По привітаннях заступника робітничої школи, названої після Комуністичного Інтернаціоналу Молоді та по виборах секретаріату та комісії співає конгрес "Інтернаціонал" під диригованням самого композитора тов. Дегайтера. Співом "Молодої Гвардії" закінчується офіційна частина святочного зібрання, по якій слідує концерт та забавна програма.

КАМΠΑНИЯ ЮНИХ ПІОНЕРІВ.

Протягом місяця вересня і жовтня піонери переводять дві важкі кампанії: одна за членством, а друга за поширенням свого часопису "Юні Камред".

"Юні Камред" видається від липня, 1926, коли то він найперше вийшов друкований на мімеографі. В листопаді, 1927, рішенням газету друкувати. Від того часу вона виходить щомісячно і все більше набуває передлатитів.

Ми мусимо поліпшити і побільшити цю газету. Щоби зробити її більше цікавою для дітей, треба вміщувати в ній більше ілюстрацій. А все це коштує дорого.

Тепер знову розпочалося навчання в школах і всім класово-свідомим робітникам стає ясно, що піонерський рух мусить розвиватись, щоби боротись проти капіталістичного навчання в школах і діяльності буржуазних організацій молоді.

"Юні Камред" мусить бути поширеним між усіми робітничими дітьми. І від допомоги класово-свідомого робітничого залежить поширення піонерського руху та розвиток дітньої преси.

Передлатити "Юні Камред" для своєї дитини, або для ваших малих знайомих. Передплата вносить тільки 25 центів на рік.

Пішліть свою дитину до організації Юних Піонерів в вашій місцевості. Як немає адреси місцевого секретаря в вашій місцевості, подайте нам імя і адресу вашої дитини, а ми подамо всі бажані інформації.

Посилайте всі передплати, жертви і членські аплікації до: Room 20, 163 1/2 Church St., Toronto 2, Ont.

На стадіоні відбувся мітинг, де виступали з промовами представники компартії, комсомолу й організації молоді при червоному союзі фронтів ("Юнгфронт"). Крім того, відбулася урочиста церемонія прийняття до комсомолу колишніх членів соціалістичного союзу молоді, що тепер перейшли до комсомолу.

За повідомленням китайської преси, позавчера у зв'язку з святкуванням міжнародного юнацького дня, у Шангаї заарештовано 24 Китайців, здебільшого студентів. Преса твердить, що заарештовані поширювали брошури проти імперіалізму та проти шанкського уряду і закликали скинути гомінданівську владу, що

V. КОНГРЕС КОМІНТЕРНУ МОЛОДІ.

Дня 20. серпня вечером у святочно прикрашеному Великим театрі, за присутності 250 делегатів зі всіх частей світа та 4,000 гостей, святочно відкрито V. світовий конгрес Комуністичного Інтернаціоналу Молоді.

Виразу "кооперація" для поможливішого, чим впроваджувався-б робітників в блуд, предричуть їх до торговельного підприємства ради профіту лише тому, що воно називається "кооперація". Позавчера користь з кооперативів неможлива доти, доки не використається всіх їхніх політичних можливостей в інтересі працюючої класи проти капіталізму.

Т. Ю.

Тов. Хітаров у своїй вступній промові пригадав померших товаришів, провідників Інтернаціоналу Комуністичної Молоді та молоді жертви контрреволюції на Балкані, в Італії, в Китаю і т. д. Присутні встали в знак смутку, а тому що більшість жертв упала в Китаю вишанували їхню пам'ятку після китайського способу двоминутним мовчанням. Тов. Хітаров закінчив свою промову звертаючи увагу комуністичній молоді на боротьбу проти імперіалістичної війни та висказав революційні поздоровлення конгресу революційним борцям, що стогнуть по тюрмах світової буржуазії.

Опісля вибрано предсідників та почесних предсідників.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісники"!

Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!

ДЖИМ ТУЛ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

— Я їду до Чикаго, до свого батька, збрехав я хутко. — Він там хорий, у шпиталі, а я працював на жнивах вздовж залізничці, щоб пісати йому гроші.

Чоловік обшукав мене, а на його рудці гойдався гумовий нагай. Бил виступив другим і розказав свою історію. Він, бачите, працював зі мною разом і помагав мені дістатись до дому.

— У-гум, — пробурмотів чоловік. Тоді звернувся до двох останніх: — А ви звідки?

Вони відповідали йому нерішуче. В їхніх словах було більше правди, ніж у наших, але детектив не так охоче повірив їхнім оповіданням.

— Ну, ходіть, — сказав він, — можете розказати свої казки судді.

Він розташував нас по двоє на кожному боці й повія рейками. Не було тут змоги розмовляти, але Бил і я хутко й напружено думали. Ми прийшли до висновку — кожний

зосібна — що детектив не має ні наручників, ні револьвера, ніякже він жив би те або друге. Бажаючи утворити дружню атмосферу й не без задньої думки, Бил мовив:

— Ви так рано вже на варті, чи не правда, паве?

— Не твоє діло. Я ввійшов досить рано, щоб вас, пташки, спіймати.

Бил ішов на два футу від детектива, а я був від нього футів на чотири. Я міркував: "Якщо він має пушку, то він ладен палнути в мене, як я побіжу, а це гірше, ніж відсидіти в тюрмі". Мисль піднявся вище, і рейки сяяли якскрапін. "Дика кішка" — льокомотив — з вереском пролетіла по рейках. За нею біг другий льокомотив з відкритими платформами, навантаженими мотузками та іншим приладдям уживаним підчас катастроф.

— Десь була катастрофа? — спитав Бил.

— Заткнісь, клята папуго! Говори з своєю рівнею.

— А ти що-ж, не, рівня мені? — випалив Бил. Це була невдала репліка. Чоловік не відповів, а тільки вдарив Била гумою по спині.

Бил готов був полізти в біжку, але стримався. Я зрадів з його стриманості, бо ми знаходились не далі, як на шістьдесят миль від місця біжки з іншими детективами. Як би нас піймали, це значило-б відсидіти в тюрмі або в Понтіякській школі поправи. Може, детектив і сам не знав, як йому пощастило, бо залізничні

бродяги-хлопці нещадні й люті у біжці. В них більше ініціативи й енергії, ніж у старих тремтів, і вони рішучіше змагаються за свою волю.

Ми далі йшли з детективом, а його думки все повертались до неприємної длі нас теми: — Ви, брашка, попадете в Понтіяк. Оця юридика про хорих родичів суддо не обдурить. Він вас всіх запроторить. А як ні, то я кину службу. Ви, шпана, руйнуєте країну і грабуєте чесних людей, і крадете гроші, і відраєтеся у вагонах, і підпаюєте инбарі, — детектив говорив усе далі й далі.

Жовта дорога перетяла рейки. Жито, хвилюване вітром, гомоніло.

"Куди це він, до біса, веде нас?" подумав я; і потім: "Чому-б і не спробувати справді?" Раптом почувся дикий вереск.

— Хлопці, змивайсь! — гукав Бил. Він хутко крутнувся, злегка штовхнув мене в руку і вивит мій вазе летіли, як несамовітні, геть по дорозі. Детектив стояв серед рейок і нарікав, як людина, що її професійну гордість ображено.

— Діть сюди, ви, чортова босьяка! — лемігував він.

Ми пробігли з сотню ярдів, і Бил промовив: — Нумо, підкрадемося жителям.

Ми смирно пішли назад жителями аж до перехрестя шляхів. Там не було нікого. Я прошепотів:

— Мабуть, ті двоє побігли в другий бік, а детектив вважає, що легше їх спіймає, ніж нас.

— Ті двоє виб'ють з нього душу, як він спробує їх затримати. Вони досить мудрі тепер, щоб знати, що в нього нема пушки.

— Неже він думає, що ми, як ягнята, підемо за ним до тюрми?

— Якщо він так думає, то він програв. Бо про що ти думаєш, як ішов з детективом? — спитав Бил.

— Мабуть, про те саме, що й ти, Бил. Я мовився про ясну дорогу для втечі.

— В мене було бажання зашмалити йому зачіп, як він мене вдарив гумою, але я вирішив, що краще не треба. Я не хочу знов відсиджувати в Понтіяку.

— Доки б ми там ще пішли до тюрми, я б його скорше стукнув — і квит! А ти як зробив би?

— Будь певен, що я б його стукнув, та ще й не м'ягенько, — шепотів Бил.

Почувши скорі кроки. Кілька собак загавкало голосно й довго.

— Хоч би їх грим побив, чи що, аби вони замовкли! — зітхнув Бил.

З протилежного боку прийшов чоловік і спинився на рейках. Він розглядався довкола. Ми за ним стежили. Собаки заволали, і вітер перестав хвилювати жито. Стало дуже тихо.

(Далі буде.)

— Мабуть, ті двоє побігли в другий бік, а детектив вважає, що легше їх спіймає, ніж нас.

— Ті двоє виб'ють з нього душу, як він спробує їх затримати. Вони досить мудрі тепер, щоб знати, що в нього нема пушки.

— Неже він думає, що ми, як ягнята, підемо за ним до тюрми?

— Якщо він так думає, то він програв. Бо про що ти думаєш, як ішов з детективом? — спитав Бил.

— Мабуть, про те саме, що й ти, Бил. Я мовився про ясну дорогу для втечі.

— В мене було бажання зашмалити йому зачіп, як він мене вдарив гумою, але я вирішив, що краще не треба. Я не хочу знов відсиджувати в Понтіяку.

— Доки б ми там ще пішли до тюрми, я б його скорше стукнув — і квит! А ти як зробив би?

— Будь певен, що я б його стукнув, та ще й не м'ягенько, — шепотів Бил.

Почувши скорі кроки. Кілька собак загавкало голосно й довго.

— Хоч би їх грим побив, чи що, аби вони замовкли! — зітхнув Бил.

З протилежного боку прийшов чоловік і спинився на рейках. Він розглядався довкола. Ми за ним стежили. Собаки заволали, і вітер перестав хвилювати жито. Стало дуже тихо.

(Далі буде.)

— Мабуть, ті двоє побігли в другий бік, а детектив вважає, що легше їх спіймає, ніж нас.

— Ті двоє виб'ють з нього душу, як він спробує їх затримати. Вони досить мудрі тепер, щоб знати, що в нього нема пушки.

— Неже він думає, що ми, як ягнята, підемо за ним до тюрми?

— Якщо він так думає, то він програв. Бо про що ти думаєш, як ішов з детективом? — спитав Бил.

— Мабуть, про те саме, що й ти, Бил. Я мовився про ясну дорогу для втечі.

— В мене було бажання зашмалити йому зачіп, як він мене вдарив гумою, але я вирішив, що краще не треба. Я не хочу знов відсиджувати в Понтіяку.

— Доки б ми там ще пішли до тюрми, я б його скорше стукнув — і квит! А ти як зробив би?

— Будь певен, що я б його стукнув, та ще й не м'ягенько, — шепотів Бил.

Почувши скорі кроки. Кілька собак загавкало голосно й довго.

— Хоч би їх грим побив, чи що, аби вони замовкли! — зітхнув Бил.

З протилежного боку прийшов чоловік і спинився на рейках. Він розглядався довкола. Ми за ним стежили. Собаки заволали, і вітер перестав хвилювати жито. Стало дуже тихо.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передлатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забавки, загадки а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокое число 5 ц. Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor, Ltd.,
Winnipeg, Man.